

[Ove Hansen.]

nerne at tilvejebringe en hensigtsmæssig og mere langsigtet planlægning. Foruden den amtskommunale fysiske planlægning må amtskommunerne medvirke, ja, være koordinerende ved planlægning flere kommuner imellem.

I redegørelsen fra arbejdsministeren er ikke nærmere angivet, hvilke opgaver der kan forventes på amtskommunalt plan, men i 1968 oplyste den daværende indenrigsminister om kommende opgaver, og det samme gjorde socialministeren i 1970, og jeg går ud fra, at man i nogen grad følger de retningslinjer, der dengang blev angivet. Det ville føre for vidt her at komme nærmere ind på opgavernes fordeling mellem stat, amtskommune og kommune, men jeg forventer, at vi bliver holdt underrettet om regeringens planer, inden der for folketinget foreligger fuldbyrdede kendsgerninger. Ministeren oplyser, at de kommunale organisationer vil blive inddraget i forhandlingerne om opgavernes fordeling, og det kan jeg tiltræde, men jeg ser også meget gerne, at folketinget holdes underrettet.

Ministerens har ikke omtalt statsamtterne, amtmandsinstitutionerne, og jeg vil derfor gerne spørge, om man har planer under overvejelse om ændringer i disse institutioner. Ligeledes vil jeg gerne pege på et andet område: tilsynsrådene. I det store og hele har tilsynsrådene vel fungeret tilfredsstillende, men spørgsmålet er, om vi behøver et tilsynsråd for hvert enkelt amt; måske kunne man begrænse antallet af tilsynsråd, og det kunne måske bl. a. bidrage til, at afgørelser i tilsynsrådene blev mere ensartede.

Imidlertid, opgavefordelingens fastlæggelse er ikke tilstrækkelig, de økonomiske konsekvenser må også fastlægges samt statens bidrag til opgavernes løsning. Der er således mange faktorer, der spiller en afgørende rolle. Mit parti vil meget gerne medvirke til en fornuftig fordeling af opgaverne, men det stiller ikke alene krav til kommuner og amtskommuner, det stiller særlig krav til regering og til folketing. I perspektivplanen gives udtryk for, at væksten i de offentlige udgifter vil finde sted navnlig i kommuner og i amtskommuner, og der henvises til sygehusvæsenet og den sociale sektor. Dersom det er rigtigt, hvad der anføres i perspektivplanen, og det er der grund til at

tro, må regeringen og folketinget på en helt anden måde tage hensyn til kommunale og amtskommunale dispositioner. Alt for ofte har lovgivningen været præget af tilfældigheder, og alt for ofte har man med kort tidsfrist ændret vilkårene for kommunerne og amtskommunerne. Jeg tænker her i særlig grad på omlægningen af skatter og ændringer i byrdefordelingen. Arbejdsministeren oplyste i redegørelsen, at alle amtskommuner nu udarbejder flerårige investerings- og finansieringsplaner, og det samme gælder et stort antal kommuner. Disse planer som finansielle styringsmidler sammenholdt med statens 4-årige budgetoverslag letter samtidig mulighederne for at få et overblik over de samlede offentlige udgifters udvikling på kort og på mellemlang sigt. Jeg deler disse betragtninger, men jeg vil samtidig gøre opmærksom på, at de forpligter regeringen. Det må for eftertiden være udelukket på kort sigt at foretage ændringer, der griber forstyrrende ind i kommunernes dispositioner og udarbejdede planer. De 500 mill. kr., som regeringspartierne lige har frataget kommunerne med hensyn til deres tilsvar til amtskommunerne — det lader sig altså ikke gøre i fremtiden; og det er da heldigvis en fordel.

For at støtte kommuner, og særlig vækstkommuner, og samtidig få den kommunale anlægsvirksomhed under en vis kontrol vil det være en overvejelse værd, om staten ikke skulle oprette en kommunal lånefond for dermed at hjælpe kommuner, særlig vækstkommuner, en fond, der i fællesskab blev administreret af staten og kommunerne.

Inden jeg berører byrdefordelingen, vil jeg gerne gøre et par enkelte bemærkninger til overvejelse. Det vedrører institutionsbyggeri. Jeg er vidende om, at der stilles store krav til sådant byggeri og tvivler ikke om, at mange af kravene er fuldt ud berettiget, men undertiden gøres den opfattelse gældende i kommuner, at visse direktorater og inspektorater til tider stiller meget store og bekostelige krav. Jeg beder regeringen undersøge og overveje, om ikke flere krav kunne undlades.

Om byrdefordelingen skal jeg ikke sige meget, kun at den regel, der hidtil har været gældende, opretholdes, nemlig at hvad angår opgaver, som pålægges kommuner og